

ROLUL PIETEI VALORILOR MOBILIARE ÎN PROCESUL ATRAGERII INVESTIȚIILOR ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ

Angela ȘESTACOVSCAIA, Svetlana BÎRLEA

Catedra Finanțe și Bănci

The development of the capital market represents the essential component of the restructuring process of the economic system. The main role of the stock exchange is to facilitate the found accumulation necessary for the finance of are economic regulation.

The paper reveals the investment activity on the securities market of Republic of Moldova.

Investițiile reprezintă elementul de bază în dezvoltarea unei economii durabile. Importanța investițiilor în asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale și avantajele acestora sunt evidente, ele asigurând dinamizarea ascendentă a indicatorilor macro- și microeconomici.

Piața valorilor mobiliare obține un loc din ce în ce mai important în sistemul economic național datorită funcțiilor sale macroeconomice principale: acumularea și distribuirea investițiilor.

Astfel, una dintre funcțiile principale ale pieței valorilor mobiliare este acumularea mijloacelor bănești și transformarea acestora în investiții.

Importanța bursei rezidă și din posibilitatea pe care aceasta o oferă nu doar în mobilizarea capitalului autohton, ci și în atragerea, pe scară mai largă, a investițiilor străine de portofoliu.

O caracteristică a piețelor valorilor mobiliare în formare, printre care se numără și piața valorilor mobiliare din Republica Moldova, este slaba prezență a investitorilor pe piață. Constatăm că piața autohtonă a valorilor mobiliare este insuficient utilizată ca sursă de finanțare, funcția de acumulare a investițiilor fiind realizată în mare parte de piața bancară. Deci, una dintre problemele acute ale pieței valorilor mobiliare naționale este numărul limitat de investitori. Atragerea investițiilor în economia națională ține de preocupările autorităților Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), care au datoria de a asigura „fundamentele” economice solide și de a stimula plasamentele investitorilor în valori mobiliare, ceea ce ar contribui la dezvoltarea ulterioară a pieței valorilor mobiliare.

Drept urmare, constatăm că unul dintre aspectele cele mai importante ale activității CNPF la momentul actual este atragerea investițiilor pe piața valorilor mobiliare. Creșterea interesului față de piața autohtonă a valorilor mobiliare și față de produsele pieței ar trebui să fie una dintre prioritățile esențiale ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Pentru crearea unui cadru favorabil pieței valorilor mobiliare privind atragerea investițiilor trebuie realizate următoarele obiective:

- ✓ elaborarea cadrului legislativ ce va permite apariția unor noi instrumente financiare;
- ✓ modificarea și completarea bazei normative în vederea simplificării procedurii de emisiune și circulație a valorilor mobiliare;
- ✓ dezvoltarea sectorului privat;
- ✓ accesul la informație, pentru luarea unei decizii corecte în domeniul investiției în valori mobiliare;
- ✓ stabilitatea economică și politică;
- ✓ creșterea veniturilor populației etc.

Realizarea acestor funcții trebuie să constituie obiectivul principal al activității CNPF în următorii ani în scopul promovării imaginii pieței valorilor mobiliare naționale.

Numărul tranzacțiilor cu valori mobiliare efectuate cu implicarea investitorilor străini în perioada 2001-2007 este redată în Figura 1.

În comparație cu anul 2006, în anul 2007 piața valorilor mobiliare devine tot mai atractivă pentru investitorii străini. Volumul total al investițiilor atrase prin intermediul pieței primare în anul 2007 a constituit 799,1 mln. lei; comparativ cu anul 2006, valoarea acestui indicator a crescut cu 283,8 mln. lei. Participarea investitorilor străini, în anul 2007, la plasarea capitalului în emisiuni de valori mobiliare o putem urmări în Figura 2.

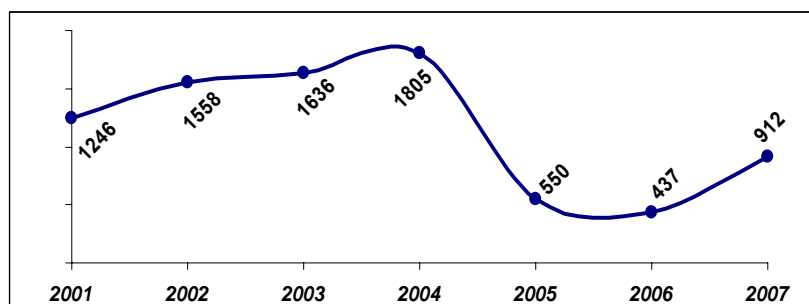

Fig.1. Numărul tranzacțiilor efectuate cu implicarea investitorilor străini.

Sursa: Elaborată de autor în baza rapoartelor anuale ale CNVM pentru anii 2001-2007

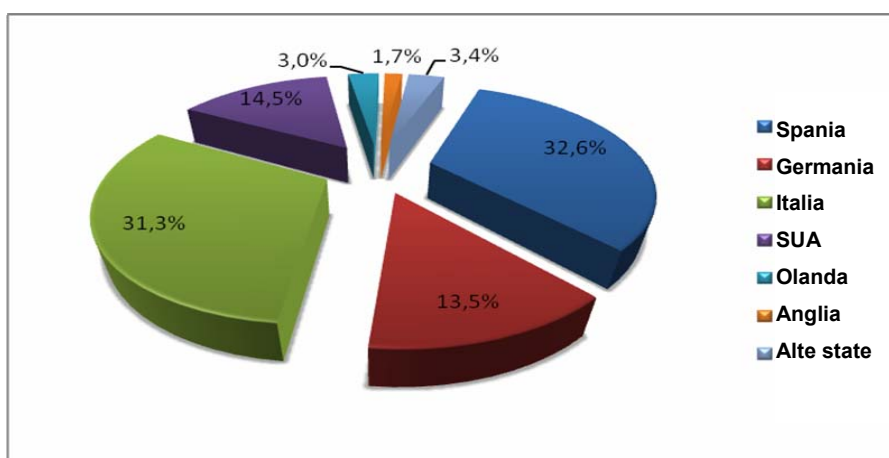

Fig.2. Structura investițiilor atrase de către societățile pe acțiuni după originea investitorilor străini, 2007.

Sursa: www.cnpf.md

În anul 2007, cele mai înalte valori ale tranzacțiilor cu participarea investitorilor străini au fost efectuate cu valorile mobiliare ale BC „Mobiasbancă” S.A. (313,9 mln. lei, cu participarea investitorilor din Franța) și BC „Unibank” S.A. (242,0 mln. lei). Structura tranzacțiilor de cumpărare cu participarea investitorilor străini după țara de origine a investitorilor, efectuate în anul 2007, este reflectată în Figura 3.

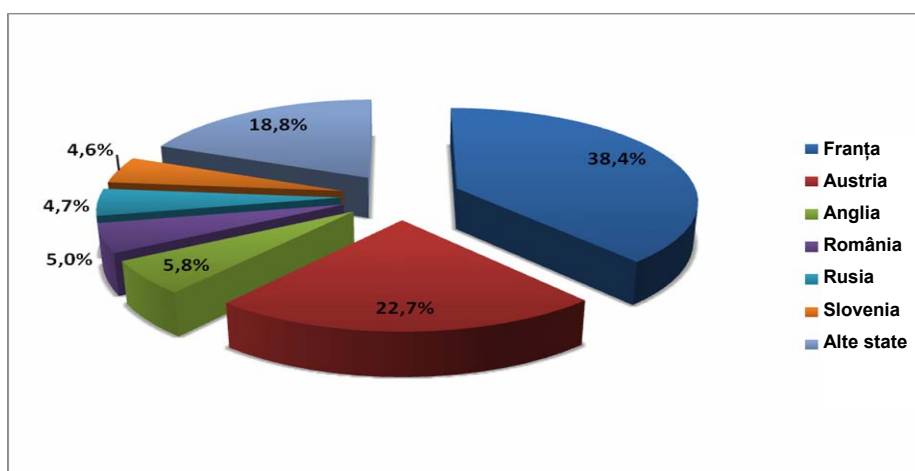

Fig.3. Structura tranzacțiilor de cumpărare cu participarea investitorilor străini după țara de origine a investitorilor, efectuate în anul 2007.

Sursa: www.cnpf.md

Investițiile companiilor străine, de la începutul anului 2008, au depășit 440 mln. lei, datorită forurilor economice.

În afară de tranzacții realizate prin intermediul investitorilor străini, pe piața de capital națională se efectuează tranzacții și cu implicarea investitorilor autohtoni. Valoarea investițiilor străine și autohtone pe piața de capital din Republica Moldova, în perioada anilor 2001-2005, este reflectată în Figura 4.

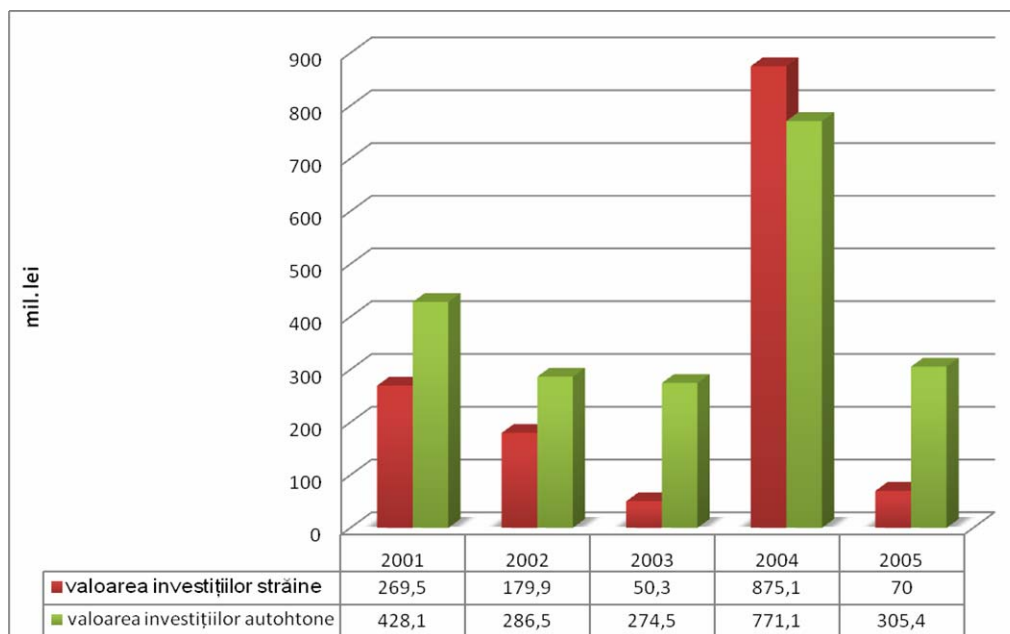

Fig.4. Valoarea investițiilor străine și autohtone pe piața de capital din Republica Moldova în perioada anilor 2001-2005, mln. lei.

Sursa: Raportul anual al CNPF pentru anul 2005

Politica de stat direcționată spre dezvoltarea pieței valorilor mobiliare, care presupune crearea climatului investițional favorabil pentru atragerea investițiilor, asigurarea protejării intereselor investitorilor, precum și stimularea fiscală a participanților la piața valorilor mobiliare, ar contribui esențial la modificarea tendințelor de dezvoltare a pieței valorilor mobiliare naționale și, ca rezultat, la creșterea economiei țării.

Buna funcționare a pieței financiare este un fundament solid pentru asigurarea unei creșteri durabile, pe termen lung, a economiei naționale. Piața financiară și, în primul rând piața valorilor mobiliare reprezintă în multe țări cu economia de piață dezvoltată (și ar putea reprezenta și în Republica Moldova) motorul dezvoltării economice.

La momentul actual, constatăm că piața valorilor mobiliare din Republica Moldova încă nu a îndeplinit rolul important de finanțator al economiei reale. O problemă majoră care a stat în calea evoluției pieței valorilor mobiliare autohtone a reprezentat-o și o reprezintă, în continuare, cultura insuficientă a populației în domeniul investițiilor. Fapt condiționat, în primul rând, de insuficienta preocupare a instituțiilor specifice de ridicarea acestei culturi.

Bibliografie:

1. Badea G. Dumitru. Piața de capital în restructurarea economică. - București: Editura Economică, 2000.
2. Dalton J. Piața acțiunilor. Ed. a II-a. - București: Hrema, 2000.
3. Dragne E., Stoian I., Stoian M. Comerț Internațional – tehnici și proceduri. Vol.II. - București: Caraiman, 1997.
4. Fredman J.A., Russ W. Fondurile de investiții. - București: Hrema, 2002.
5. Nicolae A. Piețe de capital și eficiența investițiilor. - Craiova: Dova, 1996.
6. Гильфердинг Р. Финансовый капитал. - Москва: Государственное социально-экономическое издательство, 1931.
7. Туган-Барановский М.И. Банковская энциклопедия. Том 2. - Киев: Издательство Банковой Энциклопедии, 1913.
8. www.eco.md/article/5861/
9. www.cnpf.md

Prezentat la 07.05.2009